

En händig man!

”Ring reparatören, diskmaskinen sönder!” Så lät det kortfattade elektroniska textmeddelande som för en tid sedan dök upp på min mobiltelefons display. Det var förstås min hulda maka som avsänt detta informativa och tydliga meddelande. Informativt på det sättet att jag redan nu, under sittande möte på jobbet, visste att det troligen skulle vara lite ont om ren disk vid hemkomsten. Tydligt på det sättet att min bättre hälft, i sitt korta meddelande också presenterade hur det uppkomna problemet lämpligen skulle lösas. Nämligen genom att ringa en reparatör, och hon har sina skäl.

Är man hemmansägare som jag så vet man dock att trots ROT och RUT och allt vad det heter så har reparatörer en utvecklad förmåga att ta betalt för sina tjänster. Sanningen att säga har jag lite svårt att i onödan skiljas från pengar. Min familj vill till och med påstå att jag är snål, vilket jag dock tycker är att ta till i överkant. Förutom denna egenskap har undertecknad en annan utpräglad egenskap, och det är en näst in till övermänsklig tro på den egna förmågan. Min fru är medveten om den tron, och jag gissar att det var därför hennes meddelande inte lämnade något utrymme för att jag ens skulle reflektera över den eventuella möjligheten att själv reparera den trasiga maskinen.

Ärligt talat kan man väl säga att Eva under vårt drygt 20 år långa äktenskap, hunnit skaffa sig ganska goda empiriska grunder för sin uppfattning avseenden makens begränsade förmåga som hantverkare och hemmafixare. Jag tar några exempel.

Innan vi flyttade till Skåne bodde vi i ett litet fint hus i Skene i Västergötland. Huset uppfördes som en av fyra läkarbostäder bakom det nybyggda lasarettet. Tomten sluttar skarp, över tio meter faktiskt och husets stil kan väl närmast beskrivas som någon form av 60-tals influerad funkis. Alltså en exakt kvadratisk låda med ett i det närmaste platt papptak över. Platta papptak är en varningsklocka för alla som kan någonting om hus, och kort efter det att vi flyttat in bredde också en elakt brun fuktfläck ut sig i barnkammarens tak. Det var bara att konstatera att yttertaket inte längre var tätt och att åtgärd skulle vara nödvändig för att undvika ytterligare kostsamma och skador.

Jag såg naturligtvis genast min chans att starta karriären som hemmafixare genom att själv åtgärda det läckande taket. Föga anade vi då vilka följder detta skulle få.

Sagt och gjort, jag skred raskt till verket. Hos ortens byggvaruhandlare inköptes ett par tunnor taktjära, några hornsuggor och några däckborstar. När jag kom hem hivades attiraljerna upp på taket, varpå även jag i min roll som självutnämnd takläggare äntrade den luggslitna pappen. Väl uppe studerade jag instruktionstexten på tjärkaggarna noga.

”Ett tunt lager tjära appliceras lämpligen med däckborste och inarbetas väl i pappytan”. Jag öppnade skyndsamt den första tjärhinken, doppade försiktigt borsten i den svarta sörjan, och gjorde likt en gatsopare en svepande rörelse utmed taket. Där upphör dock alla liknelser med en gatsopare. Har du någon gång varit i närkontakt med taktjära så vet du att den förbannade sörjan

är som klister. Så fort den tjärdoppade borsten nuddade taket blev det nämligen tvärnit. Borsten gick endast med stor ansträngning att röra några centimetrar fram och tillbaka. Efter att ha slitit på detta vis i en dryg timma, hade jag bestrukt ungefär en och en halv kvadratmeter av det ca 120 kvadratmeter stora taket. Naturligtvis insåg jag att med den takten skulle projektet inte gå i lås. Nu var goda råd dyra och jag beslöt att prova en ny metod. Denna bestod i att tvärt emot rekommendationerna på tjärhinkarna stryka flödigt. Plötsligt gick det mycket lättare, borsten gled fint i det ymniga tjärlagret och jag avancerad ganska snabbt. Meter för meter täcktes den gamla snustorra pappan av ett tjockt lager svart glänsande tjära. Efter ett tag kom jag på ytterligare ett sätt att rationalisera arbetet. Jag fann helt enkelt att tjäran, som allt annat på jorden, lyder under naturlagarna. Det vill säga att den påverkas av gravitationen. Aha, tänkte jag. Om jag håller ut tjäran uppe vid nocken så borde tyngdlagen göra i varje fall en del av jobbet! Så rätt jag hade. I varje fall om man höll ut ännu lite flödigare än tidigare. Snart rann tjäran i strida strömmar mellan nock och hängränna. Under tiden dansade jag runt på taket för att med däckborstens hjälp styra tjärströmmarna så gott det gick. Det var ett styvt jobb men när jag var färdig glänste taket som lakritskonfekt i sensommarens kvällssol. Även jag glänste rätt fint i kvällssolen eftersom även jag var relativt insmord i tjära. Mycket nöjd med mitt verk gick jag och lade mig den kvällen, mycket nöjd.

Nästa dag var en vanlig arbetsdag varför jag tidigt steg upp och begav mig till arbetet. Det fina sensommarvädret hade under natten förbytts till ruskigt höstdito. Kolsvarta molntussar seglade i skyn och jag han precis fram till jobbet innan de första regndropparna föll. Det blev en regnig förmiddag, skurarna avbröts endast av enstaka störtregn. Jag satt på mitt lilla kontor med regndropparna smattrande mot rutan och tänkte på mitt nya täta tak när telefonen plötsligt ringde.

- Mitt namn är Karstensson och jag är räddningschef i Skene. Är du ägare till fastigheten på Anjougatan?
- Jaa, visst det är jag, har det hänt något?

Massor av tankar om familjen, nära och kära och allt fasansfullt som de skulle ha kunnat råka ut för snurrade i min skalle.

- Ja det kan man säga. Det rinner tjärolja nedför hela Anjougatan. Grannarna har larmat om oljeläcka och vi är här nu och sanerar. Oljan rinner från taket. Har du tjärat taket nyligen? frågade han.
- Ja igår kväll, klämmer jag fram.

- Lyssnade du inte på vädret först?
- Eh, nej tyvärr.
- Strök du kanske på lite flödigt? säger Karstensson med tillkämpat lugn.
- Nja, jo lite, kanske...

Då brister det för Karstensson.

- DET VAR INTE SÅ DÅ ATT DU DRÄNKTE DET FÖRBANNADE TAKET I TJÄRA DÅ!? skriker han ut i luren. Man behöver inte vara ingenjör för att räkna ut att den gamle räddningschefen var tämligen förbannad på min dumhet.

Nåväl, full fart hem blev det i alla fall och väl hemma möttes jag av sammanbitna brandmän som precis höll på att packa ihop efter dagens saneringsinsats. Gatan, planteringarna och gräsmattan var täckt av ett lager vitt saneringspulver, och under det ett lager tjäroljesmet. Det häftiga störtregnet hade helt enkelt flyttat den fortfarande mjuka tjäran från taket och ner på marken. Ja, inte bara ner på marken förresten, för längs med norra gaveln låg vår gamla gistna eka. En snabb blick på den och jag kunde konstatera att den inte skulle behöva tjäras till våren. Att ekan blev tjärad innan vintern är kanske inte hela världen, men vad som var värre var att grannen hade tagit bussen till jobbet denna dag. Det brukade han aldrig göra, men just idag hade han gjort det. Det betydde att hans ögonsten till bil som han körde försiktigt och vårdade ömt, stod parkerad på deras garageplan. Det vill säga längs vår södra gavel. Har du någonsin sett en bil som blivit underreddsbehandlad på ovasidan? Det har jag gjort, jag lovar! Bilen var täckt av tjära. Huv, tak, rutor allt var impregnerat av den sega smeten. Precis som jag stod och tänkte lite på mitt försvarstal till grannen ser jag en brandman som närmar sig mig med raska och beslutsamma steg. Det är räddningsledare Karstensson. Han kliver omedelbart rakt fram till mig och påbörjar sin föreläsning om att jubelidioter inte ska hålla på med att tjära tak och att han, eftersom det runnit ned litervis med tjärolja i dagvattenbrunnen, minsann kommer att rapportera det hela till miljöförvaltningen. Jag kan försäkra er att jubelidioten, det vill säga undertecknad, inte var särdeles uppkäftig vid tillfället. Efter Karstenssons uppläsning gick jag med tunga steg in i köket, höll upp en stor whisky och sjönk tungt ned på en av köksstolarna. Sittande vid köksfönstret skådade jag ut över förödelsen i trädgården. Det var då jag hörde det, takdroppet från barnkammaren. Inte nog med det allmänna eländet. Taket hade inte på något sätt blivit tätt av min behandling. Det läckte lika frikostigt som tidigare, och den bruna fläcken i barnkammartaket bredde ut sig allt mer. Det enda förutom ekan som blev tätt var väl egentligen stuprören som naturligtvis invändigt var tämligen igentäppta av den kletiga tjäran.

Dagen efter ringde jag till en takläggare och beställde ett nytt papptak och några dagar senare kom ett gäng flinka yrkesmän och täckte på några timmar taket med ny fin papp. Vad jag vet har taket sedan dess varit tätt! Grannen fick också så småningom tvättat fram

sin bil ur tjärsmeten. Det var ett digert jobb men många timmar och åtskilliga liter avfettningsmedel senare var bilen återställd i sin forna glans. Jag erbjöd mig naturligtvis att hjälpa till, men grannen mumlade bara något om att han hellre åt en burk mask än lät mig komma nära hans bil. Ska jag uttrycka mig diplomatiskt kan jag säga att mitt tilltag med tjäran var en icke obetydlig prövning för grannsämjan!

En annan sorglustig episod i händighetens tecken var när jag fick för mig att vår gamla husvagn inför semestern skulle piggas upp med en heltäckande textilmatta. Bara idén att lägga textilmatta i en husvagn när man har småbarn är rätt imponerande. Men golvet i vagnen brukade bli attans kallt och dessutom var det i sitt original täckt av en glättigt 70-talsinspirerad plastmatta med storblommigt mönster i brunt, skogsgrönt och orange. Sagt och gjort, jag for iväg till närmsta matthandlare och köpte en rulle heltäckningsmatta som jag fraktade hem till husvagnen. Har du någon gång hanterat en rulle heltäckningsmatta så vet du att det är rätt knöligt. Jag kan informera om att det inte blir mindre knöligt när man ska ha in fanskapet i en trång husvagn. Efter en stunds bökande, stånkande och svärande med den otympliga rullen inne i husvagnen gav jag upp. Jag insåg att detta inte skulle gå. Det var då jag kom på idén att göra en mall. Raskt ut med mattan igen och in med en rulle täckpapp. En hel lördag låg jag sedan på alla fyra inne i husvagnen och skar, tejpande klippte och klistrade. Många timmar senare var golvet i sin helhet täckt med min millimeterpassade mall. Nu var det bara att skära till mattan efter mallen. På vår uteplats rullade jag ut mattan med den gummerade undersidan uppåt. Därefter fäste jag nogsamt fast mallen på mattan med hjälp av dubbelhäftande tejp. Sedan skar jag raskt till mattan och det gick som en dans. På mindre än tio minuter var mattan formfulländad varför jag skyndsamt rev av mallen, rullade ihop den formskurna mattan och muntert visslande småsprang den korta biten till husvagnen med mattrullen på axeln. Jag hivade in mattan och jag kan garantera att den var så väl formpassad att den i princip gled på plats av sig själv! Gled är förresten det rätta ordet för det var precis vad mattan gjorde. I min iver att bli färdig hade jag glömt att det är rätt viktigt att matta och mall ligger på rätt håll när man skär. Jag hade lyckats blanda ihop detta och nu hade vi en heltäckande matta i husvagnen med den mjuka exklusivt gosiga textilsidan nedåt och den betydligt mindre trivsamma gummerade undersidan uppåt. Med ett stön sjönk jag ned på en av husvagnens sittplatser. I samma ögonblick kom min hulda maka in i vagnen och såg resultatet av mitt slit. Av vad jag antar var ren omtanke om min mentala hälsa kvävde hon diskret ett gapskratt och serverade mig istället en öl samtidigt som hon försäkrade att det inte var hela världen. Vi kunde ju skaffa oss fårskinnsstoffor istället, så skulle det nog inte bli allt för obekvämt med gummimattan i husvagnen.

´Diskmaskinen då hur gick det med den? Ja, självklart följde jag inte min frus bryska uppmaning att skyndsamt tillkalla fackman. Nej, bra karl reder sig själv, och själv är som bekant bäste dräng. Jag cyklade hem den dagen i fast förvissning om att en mindre diskmaskinsreparation inte skulle vara några som helst problem. Väl hemma stegade jag omedelbart ut i köket och öppnade diskmaskinens lucka. Mycket riktigt. Där flöt matrester

runt i det vitsimmiga diskvattnet som stod decimeterdjupt över maskinens botten. Aha, sa jag triumferande till Totte som med visst intresse följde mina förehavanden där jag låg på alla fyra med huvudet inne i diskmaskinen.

- Diskmaskinen tömmer inte, och tömmer den inte så kan det bara vara fel på pumpen eller så är avloppet tätt. Förstår du? sa jag till Totte. Jag vet inte om han förstod men han lade i varje fall huvudet på sned, och anlade en sådan där bekymrat medkännande min som bara en Springerspaniel kan.

Om pumpen är trasig är det ett större projekt, därför kan det ju vara klokt att kolla avloppet först tänkte jag. Sagt och gjort. Efter visst krångel i diskbänkskåpet lyckades jag få loss det gamla vattenlåset. Geggigt avloppsvatten rann i strida strömmar, men som gammal hemmfixare hade jag varit förutseende nog att ställa fram en hink i vilken jag samlade upp eländet. Även om det var mycket gegga i vattenlåset så kunde det inte förklara att maskinen inte tömde. Jag gick därför lös på diskmaskinens anslutning till avloppet och fick till sist loss slangen. Och si där fann jag felet! Kopplingen var tät av gamla matrester och det vara bara att sätta igång och jobba. Efter lång kamp mot avloppsproppen lossnade den till sist, och lätt nedsmetad av avloppsvatten kröp jag så baklänges ut ur skåpet och baxade den nu nästan fyllda slaskspannen med mig. Eftersom min kropp inte är helt van vid att ligga som en märkla under en diskbänk var det med viss möda och med en lätt yrsel som jag reste mig upp igen. Problemet var fixat! Bahh, ringa reparatören sa jag till Totte, sån't trams! Ska saker och ting bli riktigt gjorda får man göra det själv, förklarade jag samtidigt som jag nonchalant tog den med avfallsvatten fyllda hinken och resolut tömde den i diskhon, för att på så sätt bli av med smörjan. När vattnet rann undan från diskhon noterade jag ett muntert plaskande från diskbänkskåpet som jag inte kände igen sedan tidigare. I samma ögonblick såg jag det nedmonterade vattenlåset som låg på diskbänken och förstod då att mitt mödosamma uppsamlade av slaskvatten i hinken hade varit i onödan. Jag hade helt enkelt tömt ut hela klabbet i den diskho vars vattenlås jag själv precis demonterat! Jag slet upp dörrarna till diskbänkskåpet och fick på så sätt min egen klumpighet bekräftad. Där simmade slask från sophinken omkring tillsammans med diskmedel, skurtrasor och annat smått och gott som man vanligen förvarar i just diskbänkskåp. Självklart sprang jag utan onödigt dröjsmål till städförrådet för att hämta en svabb, men väl tillbaka kunde jag bara konstatera att det sista av slaskvattnet precis slank ned i trossbotten. Då pep det i min mobiltelefon. Det var ännu ett sms från min fru:

- Har du fått tag i reparatören?

Jag ljög och svarade:

- Japp, allt är fixat!

Därefter röjde jag ur diskbänkskåpet och rengjorde allt så noga jag kunde. Det gamla vattenlåset återmonterades i ett huj och efter provspolning och testkörning av maskinen kunde jag ändå med viss belåtenhet konstatera att allt fungerade som det skulle, och dessutom höll alla kopplingar tätt! Jag hann precis få undan verktyg och annan bråte innan maken anlände hemmet.

- Hallå är det någon hemma? ropade hon från hallen.
- Ja, jag är här i köket, svarade jag.
- Funkar allt som det ska nu? sa hon samtidigt som hon öppnade diskbänkskåpet för att syna installationen.
- Duktig reparatör som har städat så noga efter sig, kommenterade hon.
- Ja visst är de duktiga svarade jag, samtidigt som jag tittade bort en smula för att på så sätt dölja lögnarens lätta ansiktsrodnad.
- Men vad är det som luktar?
- Luktar? sa jag. Jag känner inget.
- Joo, jag kan slå vad om att det luktar surt från diskbänkskåpet.
- Åh inte då, försökte jag övertyga. Det är nog bara Totte som luktar lite illa i pälsen efter dagens regnpromenad.

Här ska tilläggas att Totte stirrade stint på sin lögnare till husse! Här fick han så att säga bära hundhuvudet för husses tillkortakommanden. Vilket dolkhugg! Nåja, Totte är inte den som är långsint. En köttbulle eller en bit leverpastej kan för honom överbrygga oceaner av oförrätter. Jag hade således gott hopp om att min lilla nödlögn inte på sikt skulle belasta vår "hund-husserelation" nämnvärt. Det har den inte heller gjort, i varje fall inte så här långt, men det har tveklöst kostat en hel del köttbullar.

Det har nu gått ett tag sedan denna händelse men ännu minner den unkna doften från kökets trossbotten om min ringa förträfflighet som hemmafixare. Och är det inte märkligt att hur vi än skrubbar Totte så luktar han fortfarande slaskvatten, i varje fall då han befinner sig i köket!